

Limning av gipsskivor på vägg

Förutsättningar

Förarbete

Egenkontroll

Genomförande

Denna **arbetsinstruktion** är utformad för att användas vid detaljplanering och arbetsberedning på bygg- och anläggningsprojekt. Med väl genomarbetade planering uppnås god personsäkerhet och rimlig belastning samtidigt som arbetet organiseras smart och kostnadseffektivt.

Personssäkerhet — Riskinventering

Arbetsmoment: Limning gipsskivor på vägg

Arbetsmoment & Problem	S	K	Risk= S*K	Åtgärd
Överbelastning, sträckning	10	50	500	Använd transport- och lyft-hjälpmiddel
Oordning på arbetsplats, = vricknings- eller fallskador	3	70	210	Regelbunden städning
Sågning och borring	0,5	100	50	

Sannolikhet = S
Konsekvens = K
Risk = S * K

Bedömning av sannolikhet

S = 0,1	Mycket osannolik	(<1 ggr/10 år)
S = 1	Osannolik	(1 ggr/10 år)
S = 3	Låg sannolikhet	(1 ggr/3 år)
S = 10	Relativt sannolik	(1 ggr/år)
S = 30	Sannolik	(1 ggr/mån)

Bedömning av konsekvens

K=0,5	Bagatell
K=1	Mycket liten (1 - 2 dgr sjukskrivning)
K=5	Liten (3 - 7 dgr sjukskrivning)
K=15	Kännbar (8 - 29 - " -)
K=70	Allvarlig (30-299 - " -)
K=500	M. allvarlig (>300 - " -)

Personsäkerhet — Skyddsutrustning

Bilder ur Arbetsmiljöverkets broschyr Säkrare bygg- och anläggningsarbete

Personlig skyddsutrustning § 71

Skyddshjälm och skyddsskor ska användas om det inte är uppenbart obehövt. Annan personlig skyddsutrustning t.ex. ögonskydd, hörselskydd och handskar ska användas när det behövs.

Utrustning och maskiner

Maskiner och utrustning

- Limpistol, batteridrivnen
- Enkel skruvdragare, kabel 10A
- Laddningsbar bormaskin
- Gipsskniv
- Gipshyvel/rasp
- Skivhållare
- Fotlift
- Rätstock, snörslå
- Fogsvans
- Kantskärare
- Dosborr
- Eldosfinnare (Här: Hole in one)
- Tvåstegs pasobockar
- Pall med bred ståyta
- Fodervagn
- Spackel
- Kablar, kopplingsdosa, lampor

Maskiner och utrustning

En bra metod för att alltid ha alla grejor med sig är att ha dem i en kärra – gärna låsbar och Med god ordning.

Material

Montagelim för stål och trä

900- gipsskivor 13 mm

900- gipsskivor 15 mm till schakt

Skruv till enkel och dubbel gips

Inspektionsluckor

Gipsbruk

Tejp

Beräkning materialåtgång gipsskivor och skruv.

Glöm ej tillägg för spill ca 15 – 20 % för gips.

$$\text{Antal 900-gipsskivor} = \frac{\text{Löpmeter vägg} \times \text{antal lag}}{0,9 \text{ (Skivans bredd)}} \quad (\text{Summan av båda sidorna av väggen})$$

Antal gipsskruv per skiva

Antal skruv i första lag = ca 12 st/gipsskiva

Leverans och lagring

Gipsskivor kan gipsskivor mögla under fuktiga förhållanden. Transporter skall utföras med täckta bilar så att gipsskivorna är torra efter transporten oavsett väder..

Beställ plastemballerade paket. Lagring inomhus i t.ex. uppvärmda utrymmen eller normala kallager rekommenderas. Kortvarig mellanlagring av torra skivor under presenning på hårdgjord yta kan ske under högst 2 dagar. Plastemballerade paket kan lagras under presenning på hårdgjord yta längre tid.

Lagring under presenning på icke hårdgjord yta (t. ex. vanlig mark) ska undvikas. Om det ändå måste göras ska åtgärder vidtas så att paketen skyddas mot markfukt och mot kontakt med marken.

Vid lagring mer än 1-2 dagar skall paketen vara plastemballerade.

Bockarna på bilden anses av många vara för låga som arbetsbord

Borttransport av restmaterial

15 – 20% av gipsskivorna går till tippen.
Planera hanteringen och källsorteringen
av spillet för att minimera kostnaderna.

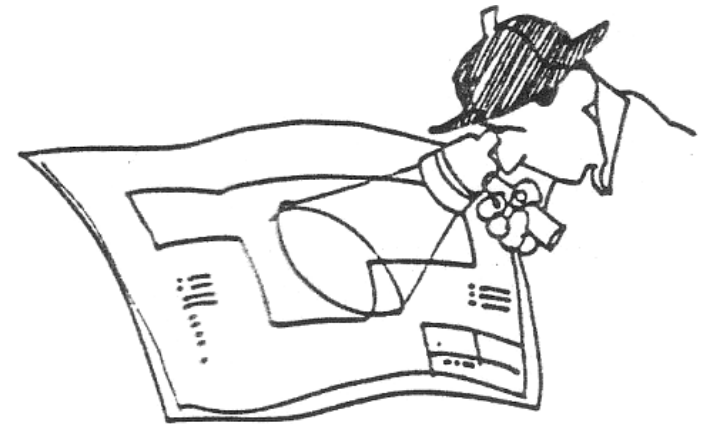

Mall och instruktion

Nr	Kontrollpunkt	Metod eller utrustning	Frekvens	Resultat	Datum Signatur	Avvikelse/åtgärd Godk./ej
1	Regelstomme	Rätt dimension, regelavstånd				
2	Kortlingar	Förstärkning				
3	Gipsskivor lag 1					
4	Isolering	Rätt dimension och kvalitet				
5	Gipsskivor lag 2	Fogning/skarv förskjutning >400 mm				
6	Plastfolie					
7	Tätningar, genomföringar	Tätning vid eldosor				
8						

Kvalitetskriterier för projektet och produkten

- Studera ritningar, beskrivningar och kontrollplan
- Tänk igenom möjliga **produktionsmetoder** och hantering av material, hjälpmedel etc som klarar ställda krav

Tänk särskilt på att

- fästa skiva, utföra fogar och skarvar enligt anvisningar i beskrivning och från tillverkare
- inte montera skadade skivor
- gips i tak monteras normalt före gips på vägg
- särskilda ljud- eller brandkrav gäller i vissa fall

Montering gipsskivor i lim

Montering första lagret – enkling gips.

Skivorna kan monteras stående eller liggande.

Liggande montage kan användas då skivans bredd passar till vägghöjden eller vid mycket höga väggar.

Limmet appliceras med en limpistol i en sträng på reglarna.

Det går att lägga på lim Upp till en halvtimme före Montering. Det innebär att det går att limma för flera skivor i taget.

På reglar där gipsen skall skarvas skall limsträngen vara i Zick-zack/vågig på reglarna.

Montering gipsskivor i lim

Montering

Gipsskivor på väggar bör lyftas 5-10 mm från golvet. För detta moment används fotlift eller skivhållare som även håller skivan på plats. På bilden används en skivhållare.

En skiva placeras i limmet på reglarna och lyfts och hålls mot taket med fotliften.

Därefter fästes skivan med nio skruvar. Tre i över- och underliggande reglar och tre mitt emellan.

Två lager gips

Vid väggar med dubbel gips släpps innersta skivan 5-10 mm från golv, tak och anslutande väggar så att den akustiska tätningen får plats.

Gipsskivorna monteras på traditionellt sätt med förskjutna skarvar.

Vid två lager gips limmas lag två som lag ett dock med två parallella, vertikala limsträngar i mitten.

Inte såga – helst skära

Genom att skära skivorna med kniv e.d. och bryta i stället för att såga slipper man en massa gipsspån.

Kanterna får dock slipas vilket ger lite gipsspån.

Ingen fogning

Skivorna får enligt AMA inte fogas
dvs inte skarvas i höjdlid.

Montering gipsskivor

Montering andra lagret – dubbling gips.

Innan dubblingen kan ske måste installatörerna få tid att montera sina dragningar - såsom: EI, VS (värme o sanitet), ventilation, styr- och regler mm. Dessutom skall vissa väggar isoleras.

Vid monteringen av gips sida 2 gäller det att borra hål för elektriskernas dosor – så att de inte försvinner... Det finns hjälpmedel t ex: Hole in one, en sändare (placeras i dosan) som med mottagare gör att man kan borra exakt med dosborren. Se bild nedan.

